

Rotel 2

ÖVERKLAGAT AVGÖRANDE

Sundsvalls tingsrätts dom den 26 september 2018 i mål nr B 1709-18, se bilaga A

PARTER (antal tilltalade 1)

Klagande (Åklagare)

Vice chefsåklagare Karin Everitt
Åklagarkammaren i Sundsvall

Motpart (Tilltalad)

FREDRIK Mikael Johansson, 19911103-0897
Frihetsberövande: Intagen i kriminalvårdsanstalt
Bovägen 10 C Lgh 1001
861 31 Timrå

Ombud och offentlig försvarare: Advokat Johan Lavås
Advokaterna Bolin Näsholm Lavås HB
Nybrogatan 6
871 30 Härnösand

SAKEN

Brott mot strålskyddslagen m.m.

HOVRÄTTENS DOMSLUT

Hovrätten fastställer tingsrättens dom.

Vad hovrätten förordnat om beslag av en laserpekare ska inte längre gälla (hovrättens beslut 2018-10-10, aktilaga 4).

Hovrätten fastställer tingsrättens sekretessförordnande.

Johan Lavås får ersättning av allmänna medel för arbete med 2 549 kr, varav 510 kr utgör mervärdesskatt. Denna kostnad ska staten stå för.

YRKANDEN M.M. I HOVRÄTTEN

Åklagaren har yrkat att hovrätten dömer Fredrik Johansson för brott mot strålskyddslagen (åtalpunkten 5) och förverkar laserpekaren (2018-5000-BG73688, p. 3).

Fredrik Johansson har motsatt sig att tingsrättens dom ändras.

Hovrätten beslutade den 10 oktober 2018 att laserpekaren på nytt skulle tas i beslag.

Det antecknas att sedan tiden för anslutningsöverklagande gått ut har häktningen av Fredrik Johansson upphört och verkställighet påbörjats. Hovrätten har med stöd av 51 kap. 13 § andra stycket 5 rättegångsbalken, avgjort målet utan huvudförhandling.

UTREDNINGEN I HOVRÄTTEN

Videoförhöret från tingsrätten med Fredrik Johansson i den del som avser brott mot strålskyddslagen har spelats upp. Hovrätten har också tagit del av beslagsprotokoll och undersökningsprotokoll avseende den aktuella laserpekaren.

HOVRÄTTENS DOMSKÄL

I enlighet med tingsrättens dom, i de delar som inte har överklagats, har Fredrik Johansson gjort sig skyldig till grov våldtäkt mot barn, grovt sexuellt övergrepp mot barn, grovt barnpornografibrott, brott mot lagen om förbud beträffande knivar och andra farliga föremål samt brott mot vapenlagen.

Åtalet för brott mot strålskyddslagen (åtalpunkten 5)

Strålskyddslagstiftningen

Den äldre strålskyddslagen (1988:220) ersattes i år av en ny strålskyddslag (2018:396) som i de delar som nu är av betydelse trädde i kraft den 1 juni 2018. Då det aktuella

innehavet begicks den 16 juli 2018 ska således den nya strålskyddslagen tillämpas i målet.

I strålskyddslagen stadgas att regeringen eller den myndighet som regeringen bestämmer får meddela föreskrifter om krav på tillstånd för innehav av en teknisk anordning som kan alstra icke-joniserande strålning (7 kap. 9 § strålskyddslagen). Den som med uppsåt eller av oaktsamhet bryter mot en sådan föreskrift döms till böter eller fängelse i högst två år (9 kap. 2 § första stycket 4 strålskyddslagen).

Genom strålskyddsförordningen (2018:506) har regeringen meddelat sådana föreskrifter om krav på tillstånd som avses i strålskyddslagen. I förordningen föreskrivs bland annat att det krävs tillstånd för att inneha starka laserpekare som har de strålningsegenskaper som uppfyller kriterierna för laserklass 3 B enligt svensk standard SS EN 60825-1, utgåva 4 2007 (5 kap. 9 § första stycket 2 och 1 kap. 6 § första punkten 5 strålskyddsförordningen). Standarden fastställs av SEK Svensk Elstandard (SEK) som är en ideell organisation och inkorporerar europastandarden EN 60825-1:2007 i dess engelska språkversion. Sedan den 6 juli 2017 kan standarden erhållas kostnadsfritt på SEK:s hemsida. Den består av cirka 100 sidor tätskriven text av utpräglat teknisk karaktär med tillhörande tabeller, formler och illustrationer. Standarden finns inte tillgänglig på svenska.

Det står klart att den laserpekare Fredrik Johansson innehade är en sådan som tillhör klass 3 B och därmed är en tillståndspliktig stark laserpekare. Fredrik Johansson saknade sådant tillstånd.

Legalitetsprincipen

Legalitetsprincipen innebär att ingen ska straffas för en gärning som inte var straffbelagd när den begicks (se bl.a. 2 kap. 10 § första stycket regeringsformen och artikel 7 i Europeiska konventionen om skydd för de mänskliga rättigheterna och de grundläggande friheterna). Principen utgör en garanti för rättssäkerheten genom att den ställer krav på lagstiftningen som innebär att var och en ska kunna förutse när han eller hon kan bli

föremål för straffrättsligt ingripande. Den enskilde måste ha rimliga möjligheter att själv skaffa sig kännedom om vilka regler som gäller.

Varje förhållande där den enskilde är okunnig om vad som är straffbart kan dock inte leda till att denne går fri från ansvar. Att det kan krävas efterforskningar från den enskildes sida i fråga om vad som är straffbart har inte ansetts strida mot legalitetsprincipen (se Högsta domstolens avgörande NJA 2016 s. 680).

Det har heller inte ansetts strida mot legalitetsprincipen att straffbestämmelser fylls ut genom hänvisningar (s.k. blankettstraffbud). Om hänvisningen sker till en teknisk standard, så som i förevarande fall, förutsätter det emellertid att kunskap om standarden lätt kan inhämtas av den som berörs av föreskriften. Om en sådan standard endast finns tillgänglig mot betalning har straffbudet ansetts strida mot legalitetsprincipen (se Högsta domstolens avgörande NJA 2017 s. 157).

Hovrättens bedömning

Fredrik Johansson har bestritt ansvar för gärningen med invändningen att han varken agerat uppsåtligt eller oaktsamt i förhållande till att laserpekaren är tillståndspliktig. Vad hovrätten inledningsvis har att pröva är dock om det är förenligt med legalitetsprincipen att en utfyllnadsnorm i ett blankettstraffbud i väsentliga delar endast finns tillgänglig på ett främmande språk.

Det framgår inte av lag att svenska författningar ska vara upprättade på svenska. Det bör dock inte åligga den enskilde att ordna översättning eller ha tillräckligt goda kunskaper i det främmande språket för att förstå vilka handlingar som är straffbara. Enligt hovrätten är det inte förenligt med de rättssäkerhetsgarantier som måste upprätthållas i fråga om straffrättslig lagstiftning att en standard som endast finns att tillgå på främmande språk anses tillgänglig för var och en på det sätt som legalitetsprincipen kräver.

Då straffbudet för brott mot strålskyddslagen strider mot legalitetsprincipen kan Fredrik Johansson inte dömas till ansvar för gärningen. Hans eventuella uppsåt eller oaktsamhet

saknar därför betydelse. Tingsrättens domslut, i den del som rör brott mot strålskyddslagen, ska därför stå fast.

Vid denna bedömning saknas laglig grund för att förverka laserpekaren. Beslaget ska därmed hävas.

HUR MAN ÖVERKLAGAR, se bilaga B

Överklagande senast 2019-01-02.

Marie Norberg
(referent)

Karin Gustin

Rikard Ebbing

Avräkningsunderlag, se bilaga C

SUNDSVALLS TINGSRÄTT
Rotel 91

DOM
2018-09-26
meddelad i
Sundsvall

Mål nr: B 1709-18

PARTER (Antal tilltalade: 1)

Tilltalad

FREDRIK Mikael Johansson, 19911103-0897
Frihetsberövande: Häktad
Bovägen 10 C Lgh 1001
861 31 Timrå

Offentlig försvarare:

Advokat Johan Lavås
Advokaterna Bolin Näsholm Lavås HB
Nybrogatan 6
871 30 Härnösand

Åklagare

Vice chefsåklagare Karin Everitt
Åklagarmyndigheten
Åklagarkammaren i Sundsvall
Box 721
851 21 Sundsvall

Målsägande

Sekretess MA, se Partsbilaga sekretess
Sekretess

Ombud och målsägandebiträde:

Jur.kand. Christina Bengtsdotter
Norrlandsadvokaterna,
Storgatan 73
851 70 Sundsvall

DOMSLUT

Brott som den tilltalade döms för

1. Grov våldtäkt mot barn, 6 kap 4 § 1 st och 3 st brottsbalken i sin lydelse före 1 juli 2018
2016-06-06 -- 2018-05-01
2. Grovt sexuellt övergrepp mot barn, 6 kap 6 § 2 st brottsbalken i sin lydelse före 1 juli 2018
2016-06-06 -- 2018-05-01
3. Grovt barnpornografibrott, 16 kap 10 a § 1 st 1 p och 5 p och 5 st brottsbalken
2016-06-06 -- 2018-07-16

Postadress	Besöksadress	Telefon	Telefax	Expeditionstid
Box 467	Storgatan 39	060-18 67 00		måndag - fredag
851 06 Sundsvall		E-post: sundsvalls.tingsratt@dom.se		08:00-16:00
		www.sundsvallstingsratt.se		

4. Brotts mot lagen om förbud beträffande knivar och andra farliga föremål, 1 § 1 st och 4 § 1 st lagen (1988:254) om förbud beträffande knivar och andra farliga föremål
2018-07-16
5. Brotts mot vapenlagen, 9 kap 2 § 1 st d vapenlagen (1996:67)
2018-07-20

Åtal som den tilltalade frikänns från

Brott mot strålskyddslagen, 9 kap 1 § strålskyddslagen (2018:396)
2018-07-16

Påföljd m.m.

Fängelse 6 år

Skadestånd

Fredrik Johansson ska betala skadestånd till MA med 375 000 kr jämte ränta på beloppet enligt 6 § räntelagen (1975:635) från den 6 juni 2016 till dess betalning sker.

Förverkande och beslag

1. I beslag tagen lagringsmedia och mobiltelefon förklaras förverkade. Beslagen ska bestå (Polismyndigheten Region Nord, beslagsliggare 2018-5000-BG73192, p. 8-9 och 11-12).
2. I beslag tagen dator förklaras förverkad. Beslaget ska bestå (Polismyndigheten Region Nord, beslagsliggare 2018-5000-BG73431, p. 2).
3. Yrkandet om förverkande av i beslag tagen laserpekare ogillas. Beslaget hävs (Polismyndigheten Region Nord, beslagsliggare 2018-5000-BG73688, p. 3).
4. I beslag tagna knogjärn och kniv förklaras förverkade. Beslagen ska bestå (Polismyndigheten Region Nord, beslagsliggare 2018-5000-BG73688, p. 1-2).
5. I beslag tagen ammunition förklaras förverkad. Beslaget ska bestå (Polismyndigheten Region Nord, beslagsliggare 2018-5000-BG75463, p. 2-3).

Häktning m.m.

Fredrik Johansson ska stanna kvar i häkte till dess domen i ansvarsdelen vinner laga kraft mot honom.

Sekretess

Sekretessen enligt 35 kap. 12 § offentlighets- och sekretesslagen (2009:400) ska fortsatt vara tillämpliga på de uppgifter som lagts fram vid förhandlingen bakom stängda dörrar och som kan röja MA:s, ÅA:s, ÅB:s och VA:s identiteter. Detta innefattar identitetsuppgifter och andra uppgifter som kan leda till att identiteterna kan klarläggas. Detsamma gäller för identitetsuppgifterna i partsbilagorna till denna dom.

Brottsofferfond

Den tilltalade åläggs att betala en avgift på 800 kr enligt lagen (1994:419) om brottsofferfond.

Ersättning

1. Christina Bengtsdotter tillerkänns ersättning av allmänna medel för arbete som målsägandebiträde med 29 585 kr. Av beloppet avser 22 423 kr arbete, 1 245 kr tidsspillan och 5 917 kr mervärdesskatt.
 2. Johan Lavås tillerkänns ersättning av allmänna medel för arbete som offentlig försvarare med 73 936 kr. Av beloppet avser 49 604 kr arbete, 8 715 kr tidsspillan, 830 kr utlägg och 14 787 kr mervärdesskatt.
 3. Kostnaden för målsägandebiträdet och försvaret ska stanna på staten.
-

YRKANDEN M.M.

Åklagaren har yrkat att Fredrik Johansson ska dömas för *grov våldtäkt mot barn, grovt sexuellt övergrepp mot barn, grovt barnpornografibrott, utnyttjande av barn för sexuell posering, brott mot strålskyddslagen, brott mot lagen om förbud beträffande knivar och andra farliga föremål och brott mot vapenlagen* i enlighet med följande gärningsbeskrivningar.

Åtalspunkt 1 – Grov våldtäkt mot barn

Fredrik Johansson har haft samlag med och genomfört annan sexuell handling som varit jämförlig med samlag, med MA som var under 15 år. Fredrik Johansson har vid upprepade tillfällen tryckt sin penis mot målsägandens nakna könsdelar och analöppning, tagit med sina fingrar utanpå och inuti MA:s slida och penetrerat analöppningen och förmått MA att utföra orala samlag på honom och själv slickat målsägandens könsdelar. Det hände någon gång mellan den 6 juni 2016 och den 16 juni 2018 i Sörberge, Timrå kommun.

Brottet bör bedömas som grovt med hänsyn till MA:s låga ålder, att det är fråga om upprepade systematiska övergrepp, att målsäganden tillfogats smärta och att Fredrik Johansson visat särskilt hänsynslöshet och råhet genom att med våld förmå MA att utföra oralsex på honom och dessutom filma och fotografera vissa av övergreppen.

Fredrik Johansson begick gärningarna med uppsåt.

Åberopat lagrum: 6 kap. 4 § första och tredje styckena brottsbalken i sin lydelse före 1 juli 2018.

Åklagaren har sakframställningsvis gjort gällande att det är fråga om 50 stycken våldtäkter under den åtalade tiden.

Åtalspunkt 2 – Grovt sexuellt övergrepp mot barn

Fredrik Johansson har vid upprepade tillfällen förmått MA, som var under 15 år, att onanera åt honom och smekt MA:s underliv utanpå och innanför trosorna. Fredrik Johansson har vid flera tillfällen fått utlösning och försökt att trycka in sperma i målsägandens mun, vilket han lyckats med vid i vart fall ett tillfälle. Det hände någon gång mellan den 6 juni 2016 och den 16 juni 2018 i Sörberge, Timrå kommun.

Brottet bör bedömas som grovt, eftersom med hänsyn till MA:s låga ålder, att det är fråga om upprepade övergrepp och att gärningarna inneburit ett hänsynslöst utnyttjande innefattande tvång.

Fredrik Johansson begick gärningarna med uppsåt.

Åberopat lagrum: 6 kap. 6 § andra stycket brottsbalken i sin lydelse före 1 juli 2018.

Åklagaren har sakframställningsvis gjort gällande att det är fråga om 15 stycken tillfällen av grova sexuella övergrepp mot under den åtalade tiden.

Åtalspunkt 3 – Grovt barnpornografibrott

Fredrik Johansson har skildrat MA i barnpornografiska bilder och filmer och innehaft 8 400 barnpornografiska bilder och 198 filmer varav 3 585 bilder och 155 filmer (ca 5 tim) är grova. Han har även spridit barnpornografiska skildringar genom att använda sig av ett fildelningsprogram. Det hände någon gång mellan den 6 juni 2016 och den 16 juli 2018 i Timrå kommun, Västernorrlands län.

Brottet bör bedömas som grovt då gärningen inneburit egen skildring av övergrepp och avsett en särskilt stor mängd bilder och filmer där barnen är särskilt unga och utsätts för våld eller tvång och utnyttjas på ett särskilt hänsynslöst sätt samt innefattat spridning.

Fredrik Johansson begick gärningen med uppsåt.

Åberopat lagrum: 16 kap. 10 a § första stycket 1, 2 och 5 samt femte stycket brottsbalken.

Åtalspunkt 4 – Utnyttjande av barn för sexuell posering

Fredrik Johansson har mellan den 6 juni 2016 och den 16 juni 2018 i Sörberge, Timrå kommun vid upprepade tillfällen och i vart fall den 6 juni 2016, den 4 september 2017, den 12 september 2017, den 14 september 2017, den 26 september 2018 och den 1 maj 2018 främjat och utnyttjat att MA medverkat i sexuell posering.

Åberopat lagrum: 6 kap. 8 § första stycket brottsbalken.

Åtalspunkt 5 – Brott mot strålskyddslagen

Fredrik Johansson har uppsåtligen eller av oaktsamhet den 16 juli 2018 på Sidsjövägen, Sundsvalls kommun i en bil på allmän plats olovligen innehaft en laserpekare trots att han inte haft tillstånd till det.

Åberopat lagrum: 9 kap. 1 § strålskyddslagen (2018:396).

Åtalspunkt 6 – Brott mot lagen om förbud beträffande knivar och andra farliga föremål

Fredrik Johansson har haft en kniv och ett knogjärn i ett fordon på allmän plats trots att det inte var befogat. Det hände någon gång den 16 juli 2018 på Sidsjövägen, Sundsvalls kommun.

Fredrik Johansson begick gärningen med uppsåt eller av oaktsamhet.

Åberopade lagrum: 1 § första stycket och 4 § första stycket lagen (1988:254) om förbud beträffande knivar och andra farliga föremål.

Åtalspunkt 7 – Brott mot vapenlagen

Fredrik Johansson har uppsåtligen eller av oaktsamhet den 20 juli 2018 på Bovägen 10 c, Timrå kommun innehaft tre patroner utan att ha tillstånd till det.

Åberopat lagrum: 9 kap. 2 § första stycket d vapenlagen (1996:67).

Särskilda yrkanden

Åklagaren har i anslutning till åtalspunkten 3 och 4 yrkat att i beslag tagen lagringsmedia och mobiltelefon förverkas från Fredrik Johansson i enlighet med 36 kap. 2 § brottsbalken alternativt lag (1999:1478) om förverkande av barnpornografi (beslag 2018-5000-BG73192 p. 8-9 och 11-12, 2018-5000-BG73431 p. 2).

I anslutning till åtalspunkten 5 har åklagaren yrkat att i beslag tagen laserpekare förverkas enligt 9 kap. 8 § strålskyddslagen (beslag 2018-5000-BG73688 p. 3).

I anslutning till åtalspunkten 6 har vidare yrkats att i beslag tagna knogjärn och kniv förverkas enligt 5 § lagen om förbud beträffande knivar och andra farliga föremål

(beslag 2018-5000-BG73688 p. 1-2) samt i anslutning till åtalspunkten 7, att i beslag tagen ammunition förverkas enligt 9 kap 5 § vapenlagen (beslag 2018-5000-BG75463 p. 2-3).

Skadestånd

Målsäganden MA har biträtt åtalet och yrkat att tingsrätten ska förplikta Fredrik Johansson att till henne utge 450 000 kr jämte ränta enligt 6 § räntelagen från den 6 juni 2016 till dess betalning sker. Av beloppet avser 200 000 kr ersättning för kränkning beträffande åtalspunkten 1, 150 000 kr ersättning för kränkning beträffande åtalspunkten 2, 30 000 kr ersättning för kränkning avseende åtalspunkten 3, 20 000 kr ersättning för kränkning avseende åtalspunkten 4 och 50 000 kr ersättning för sveda och värk sammantaget beträffande samtliga åtalspunkter.

INSTÄLLNING

Fredrik Johansson har beträffande *åtalspunkten 1* erkänt brott av normalgraden. Han har förnekat att det förekommit penetration och att det varit fråga om upprepade tillfällen. Han har förnekat att det varit fråga så mycket som 50 tillfällen.

Fredrik Johansson har avseende *åtalspunkten 2* erkänt brott av normalgraden. Han har dock förnekat att han försökt att trycka in sperma i målsägandens mun.

Beträffande *åtalspunkten 3* har han erkänt brott av normalgraden. Han har medgett att han innehavt bilder och filmer i de volymer som görs gällande. Han har dock ingen uppfattning om huruvida materialet ska betraktas som grovt. Han har förnekat att han spridit materialet.

Beträffande *åtalpunkten 4* har Fredrik Johansson medgett gärningarna i och för sig men har gjort gällande att gärningen ska konsumeras av *åtalpunkten 1* beträffande grov våldtäkt mot barn.

Fredrik Johansson har gjort gällande att gärningarna i *åtalpunkterna 1* och *2* rätteligen ägde rum mellan den 6 juni 2016 och den 1 maj 2018.

Beträffande *åtalpunkten 5* har Fredrik Johansson medgett att han innehaft laserpekaren, men förnekat brott med hänvisning till bristande uppsåt alternativt oaktsamhet. Beträffande *åtalpunkten 6* har han medgett ansvar beträffande innehav av knogjärn, men förnekat brott vad gäller innehav av kniv. Han har beträffande *åtalpunkten 7* förnekat brott, eftersom innehavet av patronerna inte har skett av uppsåt eller av oaktsamhet.

Beträffande det framställda skadeståndsanspråket har Fredrik Johansson medgett 200 000 kr avseende ersättning för kränkning i anslutning till *åtalpunkten 1*. Han har medgett 20 000 kr avseende ersättning för kränkning i anslutning till *åtalpunkten 2*. Han har vidare vitsordat ersättning för sveda och värk med 10 000 kr. Han har bestritt skadeståndsskyldighet beträffande *åtalpunkterna 3* och *4*. Ränteyrkandena har vitsordats i och för sig.

Fredrik Johansson har medgett att i beslag tagen lagringsmedia och telefon förverkas, likaså vad gäller förverkande av knogjärn och ammunition. Han har bestritt att kniv och laserpekare förverkas.

UTREDNINGEN I MÅLET

Fredrik Johansson har hörts avseende samtliga *åtalpunkter*. I anslutning till *åtalpunkterna 1–4* har det på åklagarens begäran spelats upp förhör med målsäganden

MA. Vårdnadshavaren ÅA har hörts. Vidare har vittnesförhör hållits med Maria Lundberg, Carolina Lind och VA.

Åklagaren har i anslutning till åtalspunkterna 1–4 som skriftlig bevisning åberopat protokoll från brottsplatsundersökning, protokoll över analys av digital information, protokoll beträffande jämförande undersökning samt granskningsprotokoll. Förevisning av bilder och filmer från några av övergreppstillfällena (den 6 juni 2016, den 12 september 2017, den 14 september 2017, den 26 september 2017 och den 1 maj 2018) samt ett representativt urval av bilder och filmer som av utredaren bedömts vara barnpornografiska har på åklagarens begäran skett med hjälp av vittnet Maria Lundberg.

Åklagaren har i anslutning till åtalspunkten 5 åberopat beslagsprotokoll och undersökningsprotokoll beträffande laserpekare. Beträffande åtalspunkterna 6 och 7 har åklagaren som skriftlig bevisning åberopat beslagsprotokoll och protokoll över undersökning av ammunition.

Målsäganden MA har åberopat samma bevisning som åklagaren.

DOMSKÄL

Åtalspunkterna 1–4

Bakgrund

Inledningsvis är följande utrett. Målsäganden MA är född år 2009 och var således mellan sex och åtta år gammal under den tid åtalet avser. Fredrik Johansson och MA:s mor ÅA har känt varandra sedan skollåldern. Även VA och Fredrik Johansson känner varandra sedan många år. Fredrik Johansson har regelbundet umgåtts med MA:s familj som består av modern ÅA, styvpappan VA och ett yngre syskon.

Fredrik Johansson har, ibland i sällskap med sin dåvarande flickvän, regelbundet besökt familjens bostad i Timrå. Av de hörda berättelser framgår att Fredrik Johanssons besök varit frekventa. ÅA har berättat att Fredrik Johansson besökte familjen ”minst en gång i veckan” under den för åtalet aktuella tiden, medan Fredrik Johansson själv uppgett att besöken förvisso ägde rum ofta men att umgänget var mer sporadiskt än så. Det är i bostaden i Timrå som Fredrik Johansson haft kontakterna med MA. Av berättelserna har vidare framgått att Fredrik Johansson ofta lämnats ensam med MA och att han då oftast gick upp tillsammans med henne till övervåningen. De har främst varit i MA:s rum. De andra vuxna har vid dessa tillfällen varit utomhus och rökt eller suttit i vardagsrummet. ÅA och VA har båda berättat att Fredrik Johansson och MA endast var borta kortare stunder, omkring tio till femton minuter.

I juli 2018 upptäckte Fredrik Johanssons dåvarande flickvän en bild i hans telefon som föreställer MA som håller i Fredrik Johanssons penis. Flickvännen dokumenterade bilden med sin mobiltelefon och åkte till familjens bostad i Timrå där hon berättade för ÅA och VA att hon beförde att Fredrik Johansson utsatt MA för sexuella övergrepp. VA kontaktade därefter polisen.

De hörda uppgifter

Målsäganden MA har, i förhör som spelats upp under huvudförhandlingen, berättat huvudsakligen följande. När Fredrik Johansson, som kallas Figge, är på besök hos familjen och de andra vuxna är ute och röker, brukar han uppmana henne att gå upp till övervåningen med honom. Ibland vill hon inte följa med, eftersom hon vill vara med sin lillebror, men han tvingar henne.

Figge har uppmanat henne att hon ska peta på hans snopp och att hon ska föra handen fram och tillbaka över den. Han brukar säga att hon ska slicka på snoppen och under snoppen. Han brukar säga att hon är jätteduktig och brukar filma när hon

gör det. Han brukar säga att hon ska ta hans snopp i sin mun. Hon tycker det är äckligt och vill inte göra det. Hon brukar säga att hon inte vill slicka och ibland trycker han ner hennes huvud. Han trycker på hennes bakhuvud och det händer att hon vill kräkas när hon har hans snopp i munnen.

De brukar mest vara i hennes rum. Det har hänt att de varit i vardagsrummet och i hennes lillebrors rum. De har endast varit i lillebrors rum tre eller fyra gånger. I vardagsrummet har det hänt fem eller sex gånger. Hon har varit hemma hos honom en gång och han ville då att hon skulle följa med in på toaletten. Han ville att hon skulle titta på när han kissade. De andra vuxna var i vardagsrummet och tittade på TV.

Han har petat på hennes kön och i hennes stjärt. Han petar och trycker hårt, ibland med fingret, ibland med sin snopp. Han har haft fingret i hennes kön och där man bajsar och tryckt hårt och det har känts ont. Han har petat med sin snopp mot hennes stjärt och hennes kön. Han brukar trycka utanpå stjärten och könet. Det känns inget roligt i "puppan" och känns ont i stjärten. Han brukar då sitta på knä på golvet och hon brukar ligga i soffan, med huvudet i händerna titta på väggen. Hon har inte haft några kläder på underkroppen men har haft en tröja på sig. Han tvingar henne att ta av sig kläderna och hon har haft kläderna som man har dem när man kissar. Han själv tar av sig kläderna som killar gör när de kissar. Han har gjort sådär med snoppen i stjärten många gånger. Hon har inte räknat antalet men det är många gånger. Vad gäller förfarandet med snoppen mot hennes kön har han gjort det fyra eller fem gånger.

Han brukar säga att hon ska följa med på toaletten när han ska kissa. Han har då rört sin snopp och det har kommit något vitt därifrån. Han säger då att hon ska stoppa det i munnen, hon vill inte det och det ser äckligt ut. Han har tvingat henne att stoppa det i munnen, genom att stoppa det på sitt finger och sen föra det mot hennes mun. Hon har gjort det en eller två gånger och det kändes äckligt. Han sa att hon

skulle svälja det men hon spottade ut det i toaletten. Det har kommit vitt flera gånger. Om hon inte stoppat det i munnen har han slängt det i toaletten eller stoppat in det i sin egen mun. Hon tror inte att hon sett det vita i något annat rum än toaletten.

Han har knäppt kort på de saker han säger att hon ska göra med sin mobiltelefon. Han har fotograferat när hon rört på hans snopp och vid tillfällen då han sitter på knä och sätter sin snopp i stjärten och i könet. Han brukar visa det och så säger han att han ska knäppa kort. Han har tagit kort när hon har snoppen i munnen och när hon slickar på den.

Första gången det hände sa han att hon skulle röra hans snopp när han hade på sig byxorna. Hon var sju år då. Hon kommer inte ihåg när det hände sista gången men han petade då snoppen i stjärten och hon tror att hon var åtta år då. Det var Figges tjej som såg en bild på hans mobiltelefon och sedan berättade för hennes mamma och de andra. Hon har själv inte berättat för någon annan.

Vårdnadshavaren ÅÅ har berättat huvudsakligen följande. Hon har gått i samma skola som Fredrik Johansson och de började umgås i större utsträckning när de flyttade till Timrå. Hon har betraktat honom som sin bästa vän och någon man kunde lita på. Han var ofta på besök i familjen, minst en gång i veckan, och hade ofta sin flickvän med sig. Han besökte familjen sista gången någon gång innan sommarlovet, omkring i början av juni 2018. När hon och de andra vuxna har gått ut för att röka och prata tillsammans har Fredrik Johansson stannat inne med barnen. Detta har skett vid varje besök. Fredrik Johansson och MA var då tillsammans på övervåningen. På övervåningen fanns under den åtalade tiden MA:s rum, ett vardagsrum och ett badrum. När de kom ner igen sa MA att de hade lekt. De var ensamma endast kortare stunder, mellan fem till femton minuter. Innan händelserna uppdagades var MA inåtvänd och ville inte berätta anledningen till att hon ibland var ledsen. Idag berättar MA vad som tynger henne när hon är ledsen eller arg. MA har emellertid svårt att sova och är rädd för att Fredrik Johansson ska vara arg på

henne. MA har vidare haft vissa problem i skolan, som hon tror till viss del kan ha med de aktuella händelserna att göra. MA var tidigare en sprallig tjej som älskade att vara ute och hitta på saker. Hon upplever MA som mer sluten nu.

Dagen då händelserna uppdagades hade hon ätit och skulle ut och röka, då hon mötte Fredrik Johansson flickvän utanför dörren. Flickvännen var förtvivlad och uppgav att de måste prata. Flickvännen berättade sedan att MA blivit sexuellt utnyttjad av Fredrik Johansson samt att hon hittat en bild i Fredriks telefon i vilken hon kände igen MA:s tröja. Sambon VA tittade på bilden och kände igen tröjan. Tröjan blev senare beslagtagen. MA var vid tillfället i stugan med sin mormor. MA:s mormor talade då med MA, som uppgav att Fredrik sagt till MA att kontakterna mellan dem var ”deras lilla hemlighet”.

Fredrik Johansson har berättat i huvudsak följande. Han har besökt familjen sporadiskt. Det har ibland varit längre uppehåll mellan besöken, ibland flera månader. Till och från har besöken skett varje vecka och ibland oftare än så. MA har inte varit hemma vid varje besök. Han har ofta stannat inne med barnen när de andra vuxna gått ut för att röka. Det har varit fråga om kortare stunder, från ett par minuter till maximalt tio minuter. Han kan inte svara på hur ofta det hände.

Det händelseförlopp som målsäganden MA beskriver stämmer till stora drag. Det har dock aldrig förekommit penetration eller något större tvång. Det har bl.a. varit fråga om beröring utanpå könet på MA och runt hennes analöppning. Beröringen har skett med både hans finger och med hans kön. Det är riktigt att han tryckt sig mot henne, det är det han menar med beröring. De har befunnit sig huvudsakligen i MA:s sovrum men ibland i vardagsrummet på övervåningen och i ett ytterligare rum på övervåningen. Han vet inte om de varit i det yngre syskonets rum, eftersom barnen har bytt rum med varandra några gånger.

Han har vid ett fåtal tillfällen slickat på MA:s kön, eventuellt två till fyra gånger. Förfarandet när han tryckt sitt kön mot MA:s kön har hänt fler gånger än så, han vet dock inte hur många. MA har utfört oralsex på honom, han vet inte hur många gånger. Han har förmått MA att onanera åt honom, han vet dock inte hur många gånger. Konfronterad med hans uppgifter lämnade i polisförhör, uppger han att det kan varit ett tiotal gånger, eventuellt fler än så.

Det är riktigt att han tagit tag i hennes huvud när MA har utfört oralsex på honom, men endast genom att lägga sin hand på hennes huvud. Han minns inte om han fört hennes huvud fram och tillbaka vid dessa tillfällen, men det kan säkert ha förekommit. Han vet inte hur många gånger han har förmått MA till detta. Konfronterad med hans uppgifter lämnade i polisförhör, uppger han att det kan vara fråga om ett tiotal gånger. Det kände sig dock mycket pressad att säga ett antal vid polisförhör varför han ”mest hasplade ur sig något”. Han kan inte minnas att MA någon gång sagt att det gjorde ont eller att hon inte ville. Han vet inte hur han har förmått henne att göra dessa saker, det är som en dimma för honom. Han har inte fått utlösning under pågående övergrepp utan har valt att avsluta dessförinnan för att inte skrämma MA. Det kan stämma att MA sett honom få utlösning på toaletten. Han kan inte minnas att han försökt förmå MA att ta hans sperma i munnen.

Det är riktigt att han har fotograferat och filmat övergreppen, dock inte varje gång. Han har tittat på bilderna och filmerna någon enstaka gång efteråt, men har oftast raderat dem på en gång. Han har inte spridit bilderna. Bilden som hans dåvarande flickvän upptäckte var tagen den 1 maj 2018. Han känner till detta, eftersom han kollade upp bildens datum. Efter detta datum har han inte haft några fler sexuella kontakter med MA. Flickvännen sa att hon sett ”bilderna” och ett videoklipp där MA sög på hans snopp. Han raderade då alla bilder och filmer från telefonen. Han vet inte om han sagt till MA att övergreppen skulle vara deras lilla hemlighet, det kan dock vara så.

Beträffande det barnpornografiska material som anträffades i hans dator och lagringsmedier, har han laddat ner detta genom bl.a. programmet uTorrent. Han har emellertid vidtagit åtgärder för att inte själv dela materialet med andra. I programmet har han justerat den utgående trafiken till noll. Så vitt han förstår innebär detta att det nedladdade materialet inte delas. Vidare raderade han filerna från fildelningsprogrammet när nedladdningen av dem var klar. Han är sexuellt intresserad av barn och kan inte hindra sig själv. Han är även attraherad av vuxna kvinnor.

Vittnet VA har berättat i huvudsak följande. Han är sambo med ÅA och känner Fredrik Johansson sedan tio år tillbaka. De har haft en nära kontakt under den i målet aktuella tiden. Under vissa perioder var Fredrik Johansson på besök hemma hos dem varje dag, ibland mer sällan. De har dock inte haft perioder då de inte har setts alls. Han har inte reflekterat över något speciellt med MA när Fredrik Johansson hälsat på dem. Ibland har de gått upp tillsammans till övervåningen. Han trodde att MA då visade någon leksak för Fredrik Johansson. Han tror inte att det skedde varje gång Fredrik Johansson var på besök. Under dessa stunder har de andra i hemmet varit i vardagsrummet eller ute på gården. Det har varit fråga om kortare stunder, oftast omkring tio minuter, någon gång en halvtimme. Han har svårt att minnas de tillfällen som Fredrik Johansson gick upp tillsammans med MA. Han har dock inte alltid reflekterat kring att Fredrik Johansson ibland lämnat sällskapet. Han har inte tänkt på frekvensen i Fredrik Johanssons besök. Under sommaren har det varit varmt och de har därför mest varit utomhus. Han vet inte när Fredrik Johansson var hos dem sista gången. Det hela uppdagades när Fredrik Johanssons flickvän kom hem till familjen och berättade att Fredrik Johansson utnyttjat MA. Han fick se en bild som flickvännen tagit på en bild i Fredrik Johanssons mobiltelefon. Sedan händelserna uppdagats har MA tytt sig mer till honom än förut. MA har tidigare mest talat med sin mamma och varit mycket blyg emot honom.

Maria Lundberg har berättat i huvudsak följande. Hon är sedan 2006 polis och har de senaste sju åren arbetat som barnutredare. Hon är sedan 2013 granskare av barnpornografi. Hennes arbete syftar till att utreda huruvida material är att anse som barnpornografi samt om denna är grov eller icke grov. Utredare i denna roll arbetar med en s.k. Tannerskala innebärande att personerna i skildringar undersöks utifrån deras pubertetsutveckling. Hennes arbete inleds med att hon erhåller materialet från en IT-forensiker och sedan genomför en fingranskning av i beslag tagna bilder och filmer. Hon kategoriserar sedan materialet. Skildringar som inte är att betrakta som grova är främst poseringsbilder där barn skildras ensamma. Barnen som skildras är ofta nakna och poserar på ett sexuellt sätt. Skildringar som är att betrakta som grova innehåller ofta barn som är särskilt unga, från spädbarnsålder upp till fyra till fem år som utsätts för sexuella handlingar. Andra faktorer som kan göra att en skildring betraktas som grov är förekomsten av penetreringar, varaktig beröring med könsorgan och förekomst av exempelvis sperma och andra kroppsvätskor på barn.

I granskningen som hon utfört av det en del av det barnpornografiska material som påträffats i Fredrik Johanssons lagringsmedier, finns totalt 8 261 bilder och filmer. I det granskade materialet är 3 630 bilder och filmer att betrakta som grova och 4 631 bilder och filmer att betrakta som barnpornografi av normalgraden. Av filmer som fanns i Fredrik Johanssons lagringsmedier, är den total tiden film 7 timmar och 40 minuter. Av denna är 4 timmar och 40 minuter filmtid att betrakta som grov. Det representativa urvalet av barnpornografiskt material som förevisas för domstolen avspeglar den det anträffade materialet i sin helhet. Bland materialet som hon har granskat finns bilder och filmer som föreställer Fredrik Johansson och målsäganden.

Carola Lind har berättat i huvudsak följande. Hon arbetar som granskare av barnpornografiskt material sedan 2011. Hon har sammanställt en mindre del av det barnpornografiska material som påträffades i Fredrik Johanssons lagringsmedier. Hon har i sin granskning kategoriserat materialet som grov barnpornografi eller

barnpornografi av normalgraden. Faktorer som gör att skildringar betraktas som grova är bl.a. penetreringar, barnens ålder och sexuella handlingar. En skildring betraktas som en penetrering såtillvida att könsdelar vidrör andra könsdelar.

Tingsrättens övergripande bedömning av de i målen aktuella sexualbrotten

Såsom också gäller för brottmål i allmänhet krävs för en fällande dom i mål om sexualbrott att domstolen genom den utredning som lagts fram bedömer att det är ställt utom rimligt tvivel att den åtalade begått den gärning som åklagaren påstår. I mål om sexualbrott kan en trovärdig utsaga från målsäganden i förening med vad som i övrigt framkommit i målet vara tillräckligt för en fällande dom. Bevisningen i mål med sexualbrott består inte sällan bara av parternas berättelser. En längre utsaga som är klar och detaljrik samt får stöd av förekommande övrig bevisning är ofta att anse som tillförlitlig.

Målsäganden MA är bara åtta år gammal. Hon har, på ett barns sätt, berättat en lång, detaljrik och levande berättelse om vad som har förekommit i kontakterna med Fredrik Johansson. Hennes uppgifter är detaljerade, bl.a. kring olika händelseförlopp och olika rum där de har befunnit sig. MA:s uppgifter framstår vidare inte som överdrivna utan tvärtom som återhållsamma och självupplevda. Tingsrätten anser att MA är trovärdig och hennes uppgifter tillförlitliga. Uppgifterna ska därför ligga till grund för bedömningen. Fredrik Johansson har till stor del vitsordat det händelseförlopp som MA har beskrivit. Han har emellertid beträffande de aktuella påstådda sexualbrotten inte kunnat lämna några närmare detaljer om vad som förekommit i kontakterna med MA. Beträffande övriga gärningar i målet har Fredrik Johansson emellertid kunnat lämna mer detaljerade redogörelser och till stor del samstämmiga med MA:s berättelser.

När åtalet, som i detta mål, omfattar ett obestämt antal gärningar som inte är preciserade i gärningsbeskrivningen måste prövningen av skuldfrågan ske med beaktande av att den tilltalade i praktiken kan ha begränsade möjligheter att förebringa någon annan motbevisning än sådan som avser målsägandens allmänna trovärdighet (se NJA 2010 s. 671 p. 9). Det utgör dock inget hinder mot en fällande dom att det exakta antalet handlingar inte kan fastställas och att varje enskild handling inte kan fixeras till tid och plats. Varken MA eller Fredrik Johansson har kunnat lämna några precisa uppgifter kring tidpunkter eller frekvensen av övergreppen, mer än att det förekommit ofta, under lång tid och vid många tillfällen. Tingsrätten noterar att en del av de påstådda övergreppen finns dokumenterade genom bevarade filmer och fotografier.

Åtalspunkten 1 – Grov våldtäkt mot barn

MA har bl.a. beskrivit att Fredrik Johansson brukar peta i hennes kön och i hennes stjärt, med såväl fingrar som hans kön, att han trycker hårt och att det gjort ont. Hon har beskrivit hur han brukar göra med hennes och hans egna kläder och hur deras kroppar brukar befinna sig. Fredrik Johansson har medgett att detta har skett, dock med reservation att det inte förekommit någon penetration.

Av de filmer och bilder som förevisats tingsrätten, i vilka MA och Fredrik Johanssons kontakter är dokumenterade, kan följande konstateras. Det är på dessa skildringar tydligt att Fredrik Johansson dels tar på och inuti MA:s underliv och analöppning med sina fingrar, dels att han har sin penis mot eller i MA:s underliv och analöppning. Av bilder som finns i utredningen framkommer bl.a. skildringar där Fredrik Johansson har sin penis mot eller inuti MA:s underliv eller analöppning. Det är enligt tingsrättens bedömning genom MA:s berättelse och de dokumenterade övergreppen utrett att Fredrik Johansson vid dessa tillfällen haft samlag i lagens mening med MA. Det har vidare framgått av de bådas berättelser att samlag förekommit vid fler tillfällen än de tillfällen som finns bevarade i filmer och bilder.

Vidare har MA beskrivit hur Fredrik Johansson förmått henne att utföra orala samlag på honom, vilket är uppgifter som inte motsägs av Fredrik Johansson. Fredrik Johansson har emellertid uppgett att han inte använt något tvång mot MA i dessa situationer. Uppgifterna om de orala samlagen vinner stöd i åberopade bilder och filmer. I detta material finns flera orala samlag dokumenterade. Fredrik Johansson har vidare vidgått att han vid två till fyra gånger slickat MA:s könsdelar.

Genom MA:s och Fredrik Johanssons uppgifter, i förening med vad som framkommit av övrig utredning, är det således utrett att Fredrik Johanssons haft flera samlag med MA och genomfört flera andra sexuella handlingar med henne som är att jämföra med samlag. Dessa handlingar är, såsom åklagaren gjort gällande, att betrakta som våldtäkter.

Åklagaren har sakframställningsvis gjort gällande att det rör sig om 50 våldtäkter. Detta är en uppskattning utifrån att det under den åtalade tiden förflutit 105 veckor och utifrån uppgifterna från de hörda i målet varit fråga om frekventa besök. Därtill har MA:s egna uppskattningar av antalet våldtäkter uppgått till 57 tillfällen. Fredrik Johansson har å sin sida gjort gällande att det, utifrån hans egna och MA:s uppgifter, endast kan röra sig om 10 till 20 tillfällen. Beträffande antalet brottstillfällen i denna del gör tingsrätten följande överväganden. Ett antal våldtäkter finns dokumenterad genom bevarade filmer och bilder. Det har framgått av Fredrik Johanssons uppgifter att han inte dokumenterade övergreppen varje gång de skedde. MA var, och är alltså, ett ungt barn. Hon har på ett barns sätt haft svårt att placera händelserna i tid och bestämma dem till antalet. Det har vidare framgått att övergreppen mot henne har pågått under en längre tidsperiod. Hennes uppskattning av antalet tillfällen måste därför värderas med viss försiktighet. Det har framgått av de hördas uppgifter i målet att Fredrik Johanssons besök under den åtalade perioden varit regelbundna och skett ofta, även om viss oenighet råder kring den exakta frekvensen. MA har beskrivit att övergreppen är något som Fredrik Johansson ”brukar

göra” när han är på besök hos familjen. Tingsrätten anser att det står klart att det rör sig om ett mycket stort antal våldtäkter. Det är emellertid inte möjligt att med säkerhet fastställa ett exakt antal. Utifrån vad som har framkommit anser tingsrätten det är utrett att det rört sig om i vart fall ett fyrtiotal våldtäkter.

Beträffande angiven brottstid gör tingsrätten följande överväganden. Åklagaren har gjort gällande att våldtäkterna mot MA har skett mellan den 6 juni 2016 och den 16 juni 2018. Fredrik Johansson har invänt att den sista sexuella kontakten skedde den 1 maj 2018 och menat att detta styrks genom ett fotografi med detta datum. Av de uppgifter som lämnats av ÅA och VA framgår att Fredrik Johanssons sista besök skedde innan sommarlovet. VA har berättat att de under sommarmånaderna spenderade tid utomhus och att Fredrik Johansson då inte var ensam med MA. Tingsrätten anser att det inte föreligger någon utredning i målet som visar att MA utsatts för övergrepp av Fredrik Johansson efter den 1 maj 2018.

Frågan om rubricering

Åklagaren har gjort gällande att det åtalade brottet bör bedömas som grovt med hänsyn till målsägandens låga ålder, att det varit fråga om upprepade systematiska övergrepp, att målsäganden tillfogats smärta, att Fredrik Johansson använt våld mot målsäganden och att vissa övergrepp därtill filmats och fotograferats. Beträffande brottets rubricering gör tingsrätten följande överväganden.

MA har berättat att hon var sju år när övergreppen mot henne började. Genom utredningen är det dock klarlagt att hon var sex år vid den första dokumentationen. Redan hennes låga ålder och sättet på vilket Fredrik Johansson närmat sig henne talar enligt tingsrätten för att brottet bör bedömas som särskilt allvarligt. Det är vidare utrett att det rör sig om ett fyrtiotal våldtäkter och att Fredrik Johansson utsatt MA på ett systematiskt sätt. MA har å sin sida redogjort för hur Fredrik Johansson använt sig av våld mot henne och att hon har tillfogats smärta vid

våldtäktstillfällena. Fredrik Johansson har å sin sida gjort gällande att det inte förekommit något våld eller någon penetration.

Såsom tidigare redogjorts för, finner tingsrätten MA:s uppgifter tillförlitliga. Hennes uppgifter om att hon blivit utsatt för våld och tillfogats smärta vid våldtäkterna vinner även visst stöd i material som förevisats av de dokumenterade övergreppen. I en av filmerna som förevisats vid tingsrätten, frågar Fredrik Johansson om det gör ont på MA när han tar på och inne i hennes underliv. I en av filmsekvenserna i vilken Fredrik Johansson vidrör MA:s underliv och analöppning, syns MA rycka undan från hans beröring. Fredrik Johansson säger då ”var still, jag ska bara känna lite”. Enligt tingsrättens mening är det tydligt att MA på dessa filmer inte vill vara med om Fredrik Johanssons beröring och att hon tillfogats smärta samt att Fredrik Johansson varit fullt medveten om detta. Det är även klarlagt, genom MA:s uppgifter och det åberopade filmmaterialet, att Fredrik Johansson penetrerat MA:s underliv eller analöppning med såväl fingrar som hans penis. Vidare anser tingsrätten att Fredrik Johanssons tillvägagångssätt i vilket han dokumenterat våldtäkterna är att anse som ett särskilt hänsynslöst förfarande. MA har förstått att övergreppen mot henne filmats och fotograferats. Sammantaget finner tingsrätten att det föreligger sådana omständigheter kring brottet att det ska bedömas som grovt. Fredrik Johansson ska därför dömas för grov våldtäkt mot barn mellan den 6 juni 2016 och den 1 maj 2018 samt i övriga i enlighet med åklagarens gärningsbeskrivning.

Åtalspunkten 2 – Grovt sexuellt övergrepp mot barn

Beträffande denna åtalspunkt har MA beskrivit att hon flertalet gånger förmått onanera åt Fredrik Johansson genom att föra handen fram och tillbaka över hans kön samt slicka på hans könsdelar. Detta beskrivna förfarande vinner stöd av förevisade filmer och bilder i tingsrätten. Vidare framgår av åberopat bild- och filmmaterial att Fredrik Johansson vidrört MA:s underliv på det sätt som åklagaren

påstått i gärningsbeskrivningen. Fredrik Johansson har å sin sida inte förnekat att detta har ägt rum.

Vidare har MA beskrivit att Fredrik Johansson vid ett antal tillfällen uppmanat henne att följa med honom på toaletten och att han där rört sitt kön och att det kommit något vitt därifrån. Han har uppmanat henne att stoppa hans sperma i hennes mun trots att hon inte ville det, och att hon en eller två gånger gjort som han önskat. Fredrik Johansson har vidgått att han fått utlösning inne på toaletten och att det kan vara så att MA såg honom vid dessa tillfällen. Han har dock inte kunnat minnas att han försökt tvinga in sperma i MA:s mun.

Tingsrätten anser att MA:s uppgifter om att Fredrik Johansson vid upprepade tillfällen förmått honom att onanera åt honom och även vid upprepade tillfällen vidrört hennes underliv vinner stöd av det som Fredrik Johansson själv berättat och av övrig utredning. Beträffande det påstådda förfarandet inne på toaletten, anser tingsrätten att MA i denna del lämnat mycket precisa uppgifter och att dessa kan läggas till grund för bedömningen. Det är alltså utrett att Fredrik Johansson agerat på det att som åklagaren har gjort gällande. Beträffande antalet tillfällen för dessa övergrepp, föreligger till stor del samma bevisvärigheter som redogjorts under avsnitten avseende föregående åtalspunkten. Åklagaren har gjort gällande att det rör sig om 15 tillfällen medan Fredrik Johansson uppgivit att det kan röra sig om ett tiotal. Tingsrätten konstaterar härvid även att det finns i vart fall ett tiotal dokumenterade övergrepp i form av bilder och filmer som ska bedömas som sexuella övergrepp mot barn och att övrig utredning ger stöd för att det skett vid ett större antal tillfällen än så. Mot bakgrund av detta finner tingsrätten att det är styrkt att Fredrik Johansson utfört sexuella övergrepp mot MA vid i vart fall 15 tillfällen.

Beträffande brottstiden gör tingsrätten samma bedömning som i föregående åtalspunkt. Det är därför inte utrett att de sexuella övergreppen ägt rum efter den 1 maj 2018.

Frågan om rubricering

Beträffande frågan om rubricering konstaterar tingsrätten att MA:s låga ålder även i detta avseende har betydelse för gärningarnas rubricering. Det är även utrett att det rört sig om upprepade tillfällen. Tingsrätten anser att omständigheten att Fredrik Johansson försökt förmå MA att ta sperma i sin mun bör betraktas som försvårande, eftersom att detta inneburit ett inslag av förnedring för MA. En annan försvårande omständighet som gör sig gällande är att Fredrik Johansson dokumenterat vissa övergrepp genom att filma och fotografera dessa. Sammantaget anser tingsrätten att även denna brottslighet är att betrakta som grov. Fredrik Johansson ska således dömas för grovt sexuellt övergrepp mot barn mellan den 6 juni 2016 och den 1 maj 2018 och i övrigt i enlighet med vad åklagaren har påstått.

Åtalspunkten 3 – Grovt barnpornografibrott

Fredrik Johansson har erkänt att han skildrat MA i barnpornografiska filmer och bilder samt vitsordat förekomsten av de barnpornografiska bilder och filmer som anträffats i hans lagringsmedier. Han har emellertid gjort gällande att han inte har spritt materialet, eftersom han vidtagit vissa åtgärder för att förhindra detta. Tingsrätten anser att hans invändning beträffande spridningen innehåller detaljerade uppgifter och visar att han haft kunskap och medel att sprida materialet om han så önskade. Mot hans förnekande föreligger ingen motbevisning i denna del. Tingsrätten anser det därför att det inte är tillförlitliga utrett att Fredrik Johansson har spritt några barnpornografiska skildringar.

Tingsrätten har förevisats ett representativt urval av de barnpornografiska filmerna och bilderna och kan konstatera att det i materialet förekommer verkliga övergrepp på ibland mycket unga barn som bl.a. utsätts för penetreringar samt för kroppsvätskor. I materialet finns skildringar av barn som utsätts för tvång och våld. Enligt

tingsrättens bedömning står det klart att en del av materialet skildrar barn som utsätts på ett särskilt hänsynslöst sätt.

Genom Fredrik Johanssons erkännande, som vinner stöd av de vittnesuppgifter som Maria Lundberg och Carola Lind har lämnat, samt genom förevisat bild- och filmmaterial och övrig skriftlig bevisning, anser tingsrätten att åtalet i de delar som inte innefattar spridning av materialet, är styrkta. Brottet ska, mot bakgrund av materialets karaktär och att det är fråga om en större mängd bilder och filmer, bedömas så som åklagaren har gjort. Fredrik Johansson ska därför dömas för grovt barnpornografibrott.

Åtalspunkten 4 – Utnyttjande av barn för sexuell posering

Fredrik Johansson har i sak medgett åklagarens gärningspåstående men har å sin sida gjort gällande att brottet bör konsumeras av gärningarna i åtalspunkten 1; grov våldtäkt mot barn. Åklagaren har å sin sida gjort gällande att Fredrik Johansson bör dömas i brottskonkurrens för utnyttjande av barn för sexuell posering.

Det är förvisso utrett att Fredrik Johansson har förmått och främjat MA att medverka i sexuell posering vid de tidpunkter som åklagaren har gjort gällande. Tingsrätten konstaterar emellertid att det vid bedömningen av åtalspunkten 1, har beaktats att Fredrik Johansson skildrat de sexuella handlingarna genom att fotografera och filma dessa och att dessa omständigheter inverkar på brottets rubricering. Enligt tingsrättens bedömning ska Fredrik Johansson i konkurrens med gärningarna under åtalspunkt 1 därför inte under denna åtalspunkt också dömas för utnyttjande av barn för sexuell posering.

Åtalspunkten 5 – Brott mot strålskyddslagen

Åklagaren har till stöd för sitt påstående att den anträffade laserpekaren är tillståndspliktigt vid förhandlingen endast åberopat ett beslagsprotokoll, ett undersökningsprotokoll innehållande en bild på laserpekaren, information om mätmetoderna samt ett utdrag från Strålsäkerhetsmyndighetens hemsida med en allmän beskrivning av olika laserklasser.

Åklagaren har till stöd för sitt ansvarsyrkande åberopat 9 kap. 1 § strålskyddslagen (2018:396). Åklagaren får dock anses avse 9 kap. 2 § 4 strålskyddslagen och 7 kap. 9 § i samma lag. Av 5 kap. 9 § strålskyddsförordningen (2018:506) framgår att starka laserpekare är tillståndspliktiga. Åklagaren får anses ha påstått att den aktuella laserpekaren är en s.k. stark laserpekare som avses i 1 kap. 6 § strålskyddsförordningen. Åklagaren har emellertid inte vid huvudförhandling lagt fram eller hänvisat till någon utredning om vilken laserklass den aktuella laserpekaren ska hänföras till.

Det är inte heller möjligt att genom utredningen fastställa om den aktuella laserpekaren i enlighet med 1 kap. 6 § 5 strålskyddsförordningen är en sådan som har de strålningsegenskaper som uppfyller kriterierna för laserklass 3R, 3B eller 4 enligt svensk standard SS EN 60825-1, utgåva 4, 2007. Här närmast att jämföra med 2 och 14 §§ Strålsäkerhetsmyndighetens föreskrifter och allmänna råd om laser, starka laserpekare och intensivt pulserande ljus (SSMFS 2014:4). Även om åklagaren tydligt angett laserklass för den aktuella lasern hade Högsta domstolens avgörande NJA 2017 s. 157 i sammanhanget varit av betydelse för bedömningen.

Mot denna bakgrund är åtalet i denna åtalspunkt inte styrkt och ska ogillas.

Åtalspunkten 6 – Brott mot lagen om förbud beträffande knivar och andra farliga föremål

Fredrik Johansson har erkänt brott beträffande innehav av ett knogjärn. Han har berättat att han fått knogjärnet i gåva och hade för avsikt att rama in det. Han var medveten om att knogjärn är att betrakta som gatustridsvapen och hade lagt det under bilmattan för att den inte skulle ligga synligt. Av utredningen framgår att knogjärnet påträffades i Fredrik Johanssons bil under golvmattan på förarplatsen. Åtalet är i denna del styrkt genom Fredrik Johanssons erkännande i förening med hans berättelse och den skriftliga bevisningen.

Beträffande innehavet av kniven som anträffats i baksätet på Fredrik Johanssons bil, har han berättat att det var en fiskkniv som han brukade ha med sig när han fiskade i Bergforsen. Han har även använt kniven när han arbetat ideellt på en grill. Han använde den för att dela på hamburgare och skära upp sallad. Han har gjort detta varje onsdag varför han låtit den ligga kvar i bilen. Han visste inte om att det inte är tillåtet att ha en kniv i sin egen bil och var inte införstådd med att insidan av hans bil är att betrakta som allmän plats.

Det är genom Fredrik Johanssons berättelse och övrig utredning klarlagt att Fredrik Johansson hade en kniv i baksätet på sin bil och att han varit medveten om detta. Det som Fredrik Johansson har anfört föranleder inte enligt tingsrättens mening att innehavet är att se som befogat eller att han inte agerat uppsåtligen. Fredrik Johansson har alltså gjort sig skyldig till ett uppsåtligt innehav. Fredrik Johansson ska därför dömas för brott mot lagen om förbud beträffande knivar och andra föremål i enlighet åklagarens gärningsbeskrivning.

Åtalspunkten 7 – Brott mot vapenlagen

Av åberopat beslagsprotokoll framgår att det i Fredrik Johanssons bostad den 20 juli 2018 anträffades fyra stycken patroner på en hylla på det vänstra nattduksbordet. Det framgår av åberopat undersökningsprotokoll att en av dessa patroner var en kapsylöppnare och att de tre resterande patronerna omfattas av vapenlagens bestämmelser om tillståndsplikt. Fredrik Johansson har berättat att han hittade patronerna utomhus för flera år sedan. Han använde dem inte till något särskilt utan hade dem som prydnader. Han har inte tillstånd att inneha ammunition och kände inte heller till att det behövdes. Han är medveten om att vapen fordrar tillstånd. Han har inte något tillstånd för att inneha vapen.

Det är genom den skriftliga bevisningen och Fredrik Johanssons berättelse styrkt att Fredrik Johansson haft patronerna i sin besittning och att patronerna är tillståndspliktiga i enlighet med 1 kap. 5 § samt 2 kap. 1 och 8 §§ vapenlagen. Mot bakgrund av att Fredrik Johansson varit medveten om att tillstånd fordras för innehav av vapen, måste han också ha varit medveten om att detsamma gällde beträffande ammunition till vapen. Han har därmed gjort sig skyldig till ett uppsåtligt innehav. Fredrik Johansson ska således dömas för vapenbrott i enlighet med vad åklagaren har gjort gällande.

Påföljd

Fredrik Johansson förekommer sedan tidigare under fyra avsnitt i belastningsregistret. Dessa tidigare lagföringar har dock inte någon betydelse för bedömningen i påföljdsfrågan i detta mål.

Fredrik Johansson döms nu för grov våldtäkt mot barn, grovt sexuellt övergrepp mot barn, grovt barnpornografibrott, brott mot lagen om förbud beträffande knivar och andra farliga föremål samt för brott mot vapenlagen.

Straffvärdet hos sexualbrotten som Fredrik Johansson nu befunnits skyldig till har ett betydande straffvärde. Minimistrafet för grov våldtäkt mot barn är, enligt den lagstiftning som nu ska tillämpas, fängelse fyra år. Såsom tingsrätten redogjort för under bedömningen i rubriceringsfrågan, föreligger det vid det grova våldtäktsbrottet flera försvårande moment. Tingsrätten bedömer straffvärdet för den samlade brottsligheten till sex års fängelse. Med hänsyn till brottens straffvärde och art kan någon annan påföljd än fängelse inte komma i fråga. Påföljden ska bestämmas i enlighet med straffvärdet till fängelse i sex år.

Skadestånd

Fredrik Johansson är på grund av utgången i ansvarsdelen skadeståndsskyldig mot MA. Beträffande det grova våldtäktsbrottet är yrkad ersättning om 200 000 kr för kränkning medgetts av Fredrik Johansson, varför detta ska fastställas.

Avseende det yrkade skadeståndet i anslutning till åtalpunkten 2, har Fredrik Johansson medgett 20 000 kr beträffande ersättning för kränkning. Tingsrätten anser att brottet i denna åtalpunkt utgör en allvarlig kränkning av MA:s personliga och sexuella integritet. Tingsrätten anser att kränkningersättning i denna del av åtalet ska bestämmas till 100 000 kr.

Beträffande skadeståndsanspråket i anslutning till åtalpunkten 3, har Fredrik Johansson bestritt skadeståndsskyldighet. Tingsrätten anser att det sättet som Fredrik Johansson skildrat MA i barnpornografiskt material innefattande målsäganden utgör en sådan kränkning att det berättigar ersättning. Tingsrätten anser skadeståndet för kränkning i denna del ska bestämmas till 25 000 kr.

Det framställda skadeståndsanspråket i anslutning till åtalpunkten 4 ska målsäganden, med hänsyn till att tingsrätten dömer i konkurrens med brotten i åtalpunkt 1,

anses tillgodosedd inom ramen för det i den punkten tillerkända skadeståndet om 200 000 kr.

Beträffande yrkandet om ersättning för sveda och värk har Fredrik Johansson vitsordat 10 000 kr som ett skäligt belopp i och för sig. Tingsrätten anser att det genom de uppgifter som ÅA och VA har lämnat är visat att de sexualbrott som Fredrik Johansson utsatt MA för orsakat henne skada i form av sveda och värk. Med hänsyn till att det varit fråga om grova upprepade sexuella övergrepp under en längre tid anser tingsrätten att ersättning för sveda och värk ska bestämmas i enlighet med yrkandet 50 000 kr.

Sammanfattningsvis ska därför Fredrik Johansson betala skadestånd till MA med 375 000 kr jämte vitsordad ränta.

Särskilda yrkanden

Åklagaren har yrkat att i beslag tagen lagringsmedia och mobiltelefon förverkas från Fredrik Johansson i anslutning till åtalspunkten 3, eftersom i dessa enheter påträffats barnpornografiskt material. Fredrik Johansson har medgivit yrkandena om förverkande. Tingsrätten anser att de lagringsmedier som är i fråga utgör sådan egendom som använts som hjälpmedel vid brott, varför förverkandeyrkandena i denna del ska bifallas med stöd av 36 kap. 2 § brottsbalken.

Beträffande yrkandet om förverkande av laserpekare i anslutning till åtalspunkten 5 är detta förverkande med hänsyn till utgången i skuldfrågan i denna del inte lagligen grundat. Beslaget ska därmed hävas.

Yrkandena om förverkande av knogjärn samt av i beslag tagna patroner är medgivna och lagligen grundade. Yrkandena ska därför bifallas.

Fredrik Johansson har bestritt att i beslag tagen kniv förverkas. Fredrik Johansson har befunnits skyldig till ett brott mot lagen om förbud beträffande knivar och andra föremål, ska kniven i enlighet med 5 § samma lag förklaras förverkad. Eftersom det inte är uppenbart oskäligt ska förverkandeyrkandet bifallas.

Häktning

Fredrik Johansson ska nu bl.a. dömas för brott där det inte är föreskrivet lindrigare straff än fängelse två år. Tingsrätten anser att det föreligger en risk för att Fredrik Johansson fortsätter sin brottsliga verksamhet. Det är inte uppenbart att skäl till häktning saknas. Mot bakgrund av detta ska Fredrik Johansson kvarbli i häkte till dess att domen i ansvarsdelen vinner laga kraft mot honom.

Sekretess

Huvudförhandlingen har hållits bakom stängda dörrar. Det kan antas att MA lider skada eller men om uppgift om hennes identitet röjs. Sekretessbestämmelsen i 35 kap. 12 § offentlighets- och sekretesslagen (2009:400) ska därför fortsätta att vara tillämplig på uppgifter som lagts fram vid förhandlingen bakom stängda dörrar och som kan röja MA:s, ÅA:s och VA:s identiteter. Detta innefattar identitetsuppgifter och andra uppgifter som kan leda till att identiteterna kan klarläggas samt sekretessbilagorna till denna dom.

Övrigt

Fredrik Johansson döms nu för brott med fängelse i straffskalan. Han ska därför betala lagstadgad avgift till brottsofferfond.

Den ersättning som begärts av Christina Bengtsdotter och av Johan Lavås är skälig och ska tillerkännas dem. Med hänsyn till att Fredrik Johansson nu döms till ett

längre fängelsestraff ska kostnaderna för målsägandebiträdet och försvaret stanna på staten.

HUR MAN ÖVERKLAGAR, se bilaga (TR-01)

Ett överklagande prövas av Hovrätten för Nedre Norrland men ska ges in till tingsrätten senast den 17 oktober 2018.

Robert Schött

I avgörandet har deltagit lagmannen Robert Schött samt nämndemännen Lars Åström, Therese Rosbach och Bertil Falk. Rätten är enig.
Protokollförelse har varit tingsnotarien Sofia Eriksson.

Avräkningsunderlag, se bilaga.

Underlaget avser

Person-/samordningsnummer/födelsetid 19911103-0897	Datum för dom/beslut 2018-09-26
Efternamn Johansson	Förnamn FREDRIK Mikael

Ovan angiven person har under en sammanhängande tid av minst 24 timmar varit frihetsberövad som anhållen, häktad eller på något annat sådant sätt som avses i 19 a § lagen (1974:202) om beräkning av strafftid m.m. eller 10 a § lagen (1998:603) om verkställighet av sluten ungdomsvård under nedan angivna tider.

Frihetsberövad

Frihetsberövandet hävt/upphört/avbrutet

2018-07-16	

Särskild anteckning

- ☐ Kriminalvården har lämnat domstolen en underrättelse om att det finns uppgifter hos Kriminalvården som är av betydelse för avräkning (8 § förordningen (1974:286) om beräkning av strafftid m.m.).

Särskild upplysning till Kriminalvården m.fl. myndigheter

- ☐ Det finns tidigare meddelad dom, beslut eller avräkningsunderlag enligt 12 a § strafföreläggandekungörelsen (1970:60) som innehåller uppgift om frihetsberövande som har betydelse för avräkning (3 § 4 förordningen (1990:893) om underrättelse om dom i vissa brottmål, m.m.).

Underskrift

Hur man överklagar

Dom i brottmål, tingsrätt

TR-01

Vill du att domen ska ändras i någon del kan du överklaga. Här får du veta hur det går till.

Överklaga inom 3 veckor

Överklaga skriftligt inom 3 veckor från domens datum. Sista datum för överklagande finns på sista sidan i domen.

Överklaga efter att motparten överklagat

Om ena parten har överklagat i rätt tid, har den andra parten också rätt att överklaga även om tiden har gått ut. Det kallas att anslutningsöverklaga.

En part kan anslutningsöverklaga inom en extra vecka från det att överklagandetiden har gått ut. Ett anslutningsöverklagande måste alltså komma in inom 4 veckor från domens datum.

Ett anslutningsöverklagande upphör att gälla om det första överklagandet dras tillbaka eller av något annat skäl inte går vidare.

Så här gör du

1. Skriv tingsrättens namn och målnummer.
2. Förklara varför du tycker att domen ska ändras. Tala om vilken ändring du vill ha och varför du tycker att hovrätten ska ta upp ditt överklagande (läs mer om prövningstillstånd längre ner).
3. Tala om vilka bevis du vill hänvisa till. Förklara vad du vill visa med varje bevis. Skicka med skriftliga bevis som inte redan finns i målet.

Vill du ha nya förhör med någon som redan förhörts eller en ny syn (till exempel besök på en plats), ska du berätta det och förklara varför.

Tala också om ifall du vill att målsäganden ska komma personligen vid en huvudförhandling.

4. Lämna namn och personnummer eller organisationsnummer.

Lämna aktuella och fullständiga uppgifter om var domstolen kan nå dig: postadresser, e-postadresser och telefonnummer.

Om du har ett ombud, lämna också ombudets kontaktuppgifter.

5. Skriv under överklagandet själv eller låt ditt ombud göra det.
6. Skicka eller lämna in överklagandet till tingsrätten. Du hittar adressen i domen.

Vad händer sedan?

Tingsrätten kontrollerar att överklagandet kommit in i rätt tid. Har det kommit in för sent avvisar domstolen överklagandet. Det innebär att domen gäller.

Om överklagandet kommit in i tid, skickar tingsrätten överklagandet och alla handlingar i målet vidare till hovrätten.

Har du tidigare fått brev genom förenklad delgivning, kan även hovrätten skicka brev på detta sätt.

Prövningstillstånd i hovrätten

När överklagandet kommer in till hovrätten tar domstolen först ställning till om målet ska tas upp till prövning.

Om du *inte* får prövningstillstånd gäller den överklagade domen. Därför är det viktigt att i överklagandet ta med allt du vill föra fram.

När krävs det prövningstillstånd?

Brottmålsdelen

I brottmålsdelen behövs prövningstillstånd i två olika fall:

- Den åtalade har dömts enbart till böter.
- Den åtalade har frikänts från ett brott som inte har mer än 6 månaders fängelse i straffskalan.

Skadeståndsdelen

Det krävs prövningstillstånd för att hovrätten ska pröva en begäran om skadestånd. Undantag kan gälla när en dom överklagas i brottmålsdelen, och det är kopplat en begäran om skadestånd till brottet. Då krävs inte prövningstillstånd för skadeståndsdelen om

- det inte krävs prövningstillstånd i brottmålsdelen eller om
- hovrätten meddelar prövningstillstånd i brottmålsdelen.

Beslut i övriga frågor

I de mål där det krävs prövningstillstånd i brottmålsdelen (se ovan), krävs det också prövningstillstånd för sådana beslut som bara får överklagas i samband med att domen överklagas. Beslut som kan överklagas särskilt kräver inte prövningstillstånd.

När får man prövningstillstånd?

Hovrätten ger prövningstillstånd i fyra olika fall.

- Domstolen bedömer att det finns anledning att tvivla på att tingsrätten dömt rätt.
- Domstolen anser att det inte går att bedöma om tingsrätten har dömt rätt utan att ta upp målet.
- Domstolen behöver ta upp målet för att ge andra domstolar vägledning i rättstillämpningen.
- Domstolen bedömer att det finns synnerliga skäl att ta upp målet av någon annan anledning.

Vill du veta mer?

Ta kontakt med tingsrätten om du har frågor. Adress och telefonnummer finns på första sidan i domen.

Mer information finns på www.domstol.se.

HOVRÄTTEN FÖR
NEDRE NORRLANDAVRÄKNINGSUNDERLAG
2018-12-04
SundsvallAktbilaga 15
Mål nr. B 1146-18

Rotel 2

Underlaget avser

Person-/samordningsnummer/födelseid 19911103-0897	Datum för dom
Efternamn Johansson	Förnamn FREDRIK Mikael

Ovan angiven person har under en sammanhängande tid av minst 24 timmar varit frihetsberövad som anhållen, häktad eller på något annat sådant sätt som avses i 19 a § lagen (1974:202) om beräkning av strafftid m.m. eller 10 a § lagen (1998:603) om verkställighet av sluten ungdomsvård under nedan angivna tider.

Frihetsberövad**Frihetsberövandet hävt/upphört/avbrutet**

Datum 2018-07-16	Datum

Särskild anteckning

- ☐ Kriminalvården har lämnat domstolen en underrättelse om att det finns uppgifter hos Kriminalvården som är av betydelse för avräkning (8 § förordningen (1974:286) om beräkning av strafftid m.m.).

Särskild upplysning till Kriminalvården m.fl. myndigheter

- ☐ Det finns tidigare meddelad dom, beslut eller avräkningsunderlag enligt 12 a § straffföreläggandekungörelsen (1970:60) som innehåller uppgift om frihetsberövande som har betydelse för avräkning (3 § 4 förordningen (1990:893) om underrättelse om dom i vissa brottmål, m.m.).

.....
Marie Norberg

Dok.Id 149567

Postadress	Besöksadress	Telefon	Telefax	Expeditionstid
Box 170 851 03 Sundsvall	Södra Tjörngatan 2	060-18 68 00 E-post: hovratten.nedrenorrland@dom.se Webb: www.hovrattenfordrenorrland.se	060-18 68 39	måndag–fredag 08:00–16:00

Hur man överklagar hovrättens avgörande

Den som vill överklaga hovrättens avgörande ska göra det genom att skriva till Högsta domstolen. Överklagandet ska dock skickas eller lämnas till hovrätten.

Senaste tid för att överklaga

Överklagandet ska ha kommit in till hovrätten senast den dag som anges i slutet av hovrättens avgörande.

Beslut om häktning, restriktioner enligt 24 kap. 5 a § rättegångsbalken eller reseförbud får överklagas utan tidsbegränsning.

Om överklagandet har kommit in i rätt tid, skickar hovrätten överklagandet och alla handlingar i målet vidare till Högsta domstolen.

Prövningstillstånd i Högsta domstolen

Det krävs prövningstillstånd för att Högsta domstolen ska pröva ett överklagande. Högsta domstolen får meddela prövningsstillstånd endast om

1. det är av vikt för ledning av rättstillämpningen att överklagandet prövas av Högsta domstolen eller om
2. det finns synnerliga skäl till sådan prövning, så som att det finns grund för resning, att domvilla förekommit eller att målets utgång i hovrätten uppenbarligen beror på grovt förbiseende eller grovt misstag.

Överklagandets innehåll

Överklagandet ska innehålla uppgifter om

1. klagandens namn, adress och telefonnummer,
2. det avgörande som överklagas (hovrättens namn och avdelning samt dag för avgörandet och målnummer),
3. den ändring i avgörandet som klaganden begär,
4. de skäl som klaganden vill ange för att avgörandet ska ändras,
5. de skäl som klaganden vill ange för att prövningstillstånd ska meddelas, samt
6. de bevis som klaganden åberopar och vad som ska bevisas med varje bevis.

Förenklad delgivning

Om målet överklagas kan Högsta domstolen använda förenklad delgivning vid utskick av handlingar i målet, under förutsättning att mottagaren där eller i någon tidigare instans har fått information om sådan delgivning.

Mer information

För information om rättegången i Högsta domstolen, se www.hogstodomstolen.se